

Pijnbehandeling bij operaties

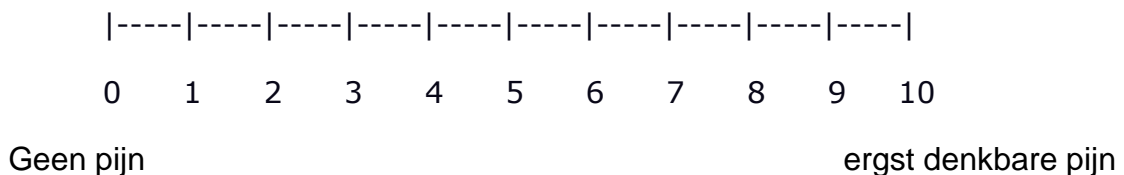
Inleiding

U wordt binnenkort geopereerd in het UMC in Utrecht. Het is belangrijk dat u na de operatie zo min mogelijk last heeft van pijn. Pijn is onplezierig en pijn kan complicaties geven, zoals een longontsteking doordat u niet goed op hoest. Ook kan pijn, als deze lang blijft bestaan, chronisch worden. In deze folder leest u meer over de pijnbehandeling na de operatie.

Pijnmeting

Ieder mens ervaart pijn op een andere manier. U bent de enige die kan vertellen of u pijn heeft en hoe erg die pijn is.

Na de operatie vraagt de verpleegkundige regelmatig aan u om de pijn een getal te geven tussen 0 en 10, 0 is geen pijn en 10 is de ergst denkbare pijn. U geeft twee cijfers: één score in rust en één tijdens hoesten of bewegen, als dat relevant is. U kunt nooit een verkeerd cijfer geven, pijn is immers een persoonlijke ervaring.

Bij de cijfers 1 t/m 3 nemen we aan dat de pijn draaglijk is en gaat u eventueel door met de voorgeschreven pijnmedicatie. Bij het cijfer 4 of hoger overlegt de verpleegkundige met u over extra pijnmedicatie.

Pijnbehandeling

Pijnstillers op vaste tijden

Na de operatie krijgt u pijnstillers (paracetamol) op vaste tijden toegediend. Dat kan zijn in de vorm van tabletten, zepillen of via het infuus. Het innemen van pijnstillers op vaste tijden kan pijn voorkomen en is de basis van de pijnbehandeling.

Extra pijnstillers

Als de pijnstillers op vaste tijden niet voldoende zijn, dan kunnen extra pijnstillers toegediend worden in de vorm van diclofenac (voltaren), ibuprofen of celebrex. Er zijn mensen die deze medicijnen niet mogen hebben. Er worden dan alternatieven gezocht. Ook kunnen opiaten voorgeschreven worden door de anesthesioloog. Het gaat hierbij meestal om morfine. Daarbij is er de keuze uit de verschillende toedieningsvormen:

Tabletten

Als u mag eten en drinken krijgt u tabletten toegediend. Dit kunnen langwerkende (oxycontin) en kortwerkende tabletten (oxynorm) zijn. De kortwerkende tabletten mag u innemen zodra de pijn te veel wordt. U heeft hiermee dus zelf invloed op de hoeveelheid pijnstilling.

PCA pomp

Als u niet mag eten en drinken na de operatie dan kan een PCA pomp aangesloten worden op het infuus. Dit staat voor 'Patiënt Controlled Analgesia'. U kunt uzelf met een druk op de knop pijnstillers toedienen. U heeft hiermee dus zelf invloed op de hoeveelheid pijnstilling die u krijgt. Bij het verlaten van de uitslaapkamer krijgt u een boekje mee met extra informatie over deze PCA pomp.

Vooroordelen over morfine (of een ander opiaat)

Verslaving

Bij het gebruik van morfine gedurende enige dagen na een operatie, hoeft u beslist niet bang te zijn dat u verslaafd raakt. Verslaving wil zeggen dat iemand sterk de neiging heeft om een bepaald middel te gebruiken en steeds meer van dit middel nodig heeft om zich prettig te voelen. Dit komt niet voor als morfine gebruikt wordt om de pijn te bestrijden.

Bijwerkingen

Morfine kan bijwerkingen hebben, sommige mensen hebben deze bijwerkingen wel en anderen niet. Bekende bijwerkingen zijn misselijkheid, jeuk en obstipatie. Misselijkheid kan behandeld worden met medicijnen. Het hoeft dus niet meteen een reden te zijn om te stoppen met morfine. Ook kan het wisselen naar een ander soort opiaat (bijvoorbeeld oxynorm of dipidolor), voorkomen dat u misselijk wordt. Obstipatie krijgt iedereen die morfine gebruikt. U krijgt daarom op de afdeling een laxeermiddel.

Allergie

Veel mensen zeggen allergisch te zijn voor morfine. Vaak bedoelen zij echter dat zij last hebben van de bijwerkingen. Een echte allergie voor morfine komt zelden voor.

Andere manieren van pijnbehandeling

Epidurale katheter

De anesthesioloog kan in overleg met u besluiten om voor de operatie een dun slangetje in de rug aan te brengen. Op deze katheter wordt een infuuspomp aangesloten met pijnstillers. In de folder 'locoregionale anesthesie' staat dit uitgebreid beschreven.

Plaatselijke verdoving van een lichaamsdeel

Afhankelijk van de operatie die u ondergaat kan de anesthesioloog in overleg met u besluiten om voor de operatie een lichaamsdeel plaatselijk te verdoven via een prik in de hals, oksel of lies. De verdoving kan eenmalig toegediend worden en werkt een aantal uren, tot maximaal 24 uur. Bij pijnlijke ingrepen kan via de katheter een spuitpomp worden aangesloten, zodat de verdoving enkele dagen blijft werken. Dit staat uitgebreid beschreven in de folder 'Plaatselijke verdoving'.

Belangrijk

U moet niet wachten met het melden van opkomende of niet acceptabele pijn. Hoe langer u wacht, hoe moeilijker het wordt de pijn te bestrijden. Ook is het van belang dat u meldt als de pijnstillers niet of onvoldoende werken. Dan nemen wij passende maatregelen.